

FALU TINGSRÄTT

Enhet 1

H 1:13

DOM

2022-07-13

meddelad i

Falun

Mål nr: B 1815-21

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Per JONAS Götesson, 19880523-7131

Snöån Finnbacken 2

771 90 Ludvika

Offentlig försvarare:

Advokat Axel Östberg

Östberg Advokater AB

Svärdsjögatan 8

791 30 Falun

Åklagare

Kammaråklagare Kristina Modig

Åklagarmyndigheten

Åklagarkammaren i Falun

Box 1740

791 14 Falun

Målsägande

Noah Centerlund-Götesson

Snöån Finnbacken 2

771 90 Ludvika

Särskild företrädare:

Advokat Alexander Berglund

Advokatfirman Glimstedt Dalarna AB

Box 1283

791 12 Falun

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Misshandel, 3 kap 5 § brottsbalken

2021-01-15 -- 2021-05-13 (2 tillfällen)

Åtal som den tilltalade frikänns från

Vållande till kroppsskada, 3 kap 8 § 1 st brottsbalken

2021-01-15 -- 2021-05-13

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Kullen 4

Telefon

023-482 00

Öppettider

måndag - fredag

08:00-16:00

Postadress

Box 102

791 23 Falun

E-post

falu.tingsratt@dom.se

Webbplats

www.domstol.se/falu-tingsratt - för info om vår personuppgiftsbehandling

Påföljd m.m.

Fängelse 8 månader

Lagrum som åberopas

29 kap 2 § brottsbalken

Skadestånd

Jonas Götesson ska betala skadestånd till Noah Centerlund-Götesson med 45 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 13 maj 2021 till dess betalning sker.

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap. 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter i läkarintyg enligt lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, som har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Axel Östberg får ersättning av staten med, korrekt räknat, 297 767 kr. Av beloppet avser 211 974 kr arbete, 23 100 kr tidspillan, 3 140 kr utlägg och 59 553 kr mervärdesskatt.
 2. Alexander Berglund får ersättning av staten med 78 263 kr. Av beloppet avser 61 790 kr arbete, 660 kr tidspillan, 160 kr utlägg och 15 653 kr mervärdesskatt.
 3. Staten ska stå för kostnaden för försvararen och den särskilda företrädaren.
 4. Jonas Götessons yrkande om ersättning för kostnader för vittnesbevisning avslås.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagarens yrkanden, se *bilaga 1*.

Noah har yrkat skadestånd av Jonas Götesson med 115 000 kr jämte ränta, se *bilaga 2*.

Jonas Götesson har för det fall att han frikänns yrkat ersättning av allmänna medel för vittnesersättning.

Med anledning av misstanke om brott som prövats genom dom i målet har Jonas Götesson varit berövad friheten såsom gripen, anhållen eller häktad från och med den 18 maj 2021 till och med den 22 november 2021, se även avräkningsunderlag efter domens sista sida.

UTREDNINGEN

Åklagaren har åberopat den bevisning som framgår av *bilaga 1* samt vittnesförhör med polisen Elisabeth Thorstensson.

Jonas Götesson har åberopat den bevisning som framgår av *bilaga 3* och anteckningar från besök på barnavårdscentralen, BVC.

Förhör har hållits med Jonas Götesson. Förhöret har inletts med att han gett en fri berättelse innan polisförhören under förundersökningen spelats upp. Förhöret har avslutats med tilläggsfrågor.

Förhör har hållits med vittnena

- Matilda Centerlund, som är tidigare sambo med Jonas Götesson och mamma till Noah,
- partsakkunniga rättsläkaren Monika Horwath,
- partsakkunniga specialistläkaren i barnortopedi Staphanie Böhm, förhöret har tagits upp vid bevisupptagning utom huvudförhandling,

- partssakkunniga barnradiologan Ulrika Voss, som har bedömt röntgenbilder av Noah,
- Elisabeth Thorstensson, som tillsammans med en kollega höll det första förhöret med Jonas Götesson efter att han gripits,
- BVC-sjuksköterskan Anna-Karin Rytther,
- Pia Götesson, som är mamma till Jonas Götesson och farmor till Noah,
- Lize Sjöström, som sedan länge är god vän till familjen och ofta varit i deras bostad,
- Sofia Fahgén, som är familjebehandlare och som varit närvarande vid umgängen mellan Noah och Jonas Götesson efter att Jonas Götesson släppts på fri fot,
- Eva Gustavsson, som är familjebehandlare och som varit närvarande vid umgängen mellan Noah och Jonas Götesson efter att Jonas Götesson släppts på fri fot,
- Annika Lorentz, som är socialsekreterare i Smedjebackens kommun,
- Magdalena Wiman, som är Noahs mormor, samt
- Staffan Åberg, som är sväger till Jonas Götesson.

DOMSKÄL

Bakgrund och delar av utredningen

Jonas Götesson och Matilda Centerlund har varit tillsammans under flera år. De har gemensamt sonen Noah, född den 3 september 2020. Familjen har bott i en enplansvilla med källare. Vid den aktuella tiden renoverade Jonas Götesson och Matilda Centerlund bostaden. Jonas Götesson förvärvsarbetade och Matilda Centerlund var föräldraledig. Föräldrarna gick regelbundet på BVC med Noah, som följde de kurvor som gäller för barn. Med anledning av att Noah hade vissa problem med magen fick de av BVC-sköterskan ett informationsblad om magmassage.

På kvällen den 14 maj 2021 besökte Noah och Matilda Centerlund akuten på Falu lasarett. Besöket föregicks av ett samtal från Jonas Götessons till sjukvårdsupplysningen 1177. I samtalet uppgav Jonas Götesson bl.a. att Noah varit

gnällig i tre dagar, sur på nätterna och inte velat sova, att Noah blir jättearg och skriker hysteriskt om man lyfter denne, att Noah skriker allt denne orkar när man byter på denne men slutar när byter är klart, att Noah inte kryper och rullar runt utan bara skriker rakt ut när det händer något samt att Noah inte varit sådan tidigare. Under samtalet lyfte Matilda Centerlund på prov Noah, varvid han skrek. På grund av coronarestriktioner väntade Jonas Götesson utanför lasarettet. Föräldrarna fick åka hem med Noah strax efter midnatt. Enligt journalanteckningar från akutmottagningen var besöksorsaken diarré/lös avföring. I kommentar antecknades att Noah dagen före fått feber, varit trött och hängig samt fått Alvedon, varvid febern gått ned, att Noah var hård i magen samt att på akuten gav pojken fin kontakt samt inga avvikande parametrar.

Dagen därpå, den 15 maj, besökte Jonas Götessons mamma familjen och upptäckte i samband med att hon hanterade Noah att hans högra ben var svullet. Efter ett nytt samtal med 1177, denna gång från Matilda Centerlunds telefon, åkte Jonas Götesson, Matilda Centerlund och Noah till Falu lasarett där Noah och Matilda Centerlund blev kvar. Jonas Götesson fick även denna gång vänta utanför och åkte så småningom hem. I journalanteckningar samma dag står bl.a. följande. *Kontaktersak är svullet höger ben. Barnet har haft feber sedan den 13 maj till och från. Han har känts lite seg och upplevs ha haft ont när man har ändrat position på honom. Han har mest velat bli buren eller sitta i knät. Har inte velat krypa. Suttit korta stunder med stöd och lekt lite. I förrgår natt skrek han hela natten men i natt har han sovit lite lugnare. Idag eventuellt inte haft någon feber. Man har sett litet finprickigt utslag på kinderna, möjligtvis på kroppen. Man har sett en liten blödning i vänster öga sedan i förrgår. Idag vid blöjbyte vid 16-tiden såg man att benet var svullet och sedan har man sett nu på akuten att han inte riktigt använder höger ben. Mamma har varit med honom hela tiden de senaste dagarna. Han har inte varit med om något trauma. Hon har letat efter stick- eller bettmärken och blåmärken, men inte hittat någonting. Under rubriken Status är antecknat bl.a. följande. Leder: Ligger med höger höft 90°, utåtroterad. Rör inte spontant i benet, men rör upprepat i vänster ben spontant. Ingen smärta eller inskränkt rörlighet i fot- och knäled. I höftleden kan man få rörlighet och rotation, men det upplevs obehagligt. Ej förkortat ben. Ben: Höger lår mäter 28,5 cm i omkrets, vänster lår 24,5 cm. God kapillär återfyllnad. Lätt värmeökat i höger lår och framför allt ljumske. Möjligen något med cirkulerad i detta ben. Bedömning och åtgärd: 8 månaders pojke med ett*

par dagars tecken på infektion. Idag noterat svullet böger ben. I status misstänkt ledengagemang då han ligger utåtroterad i höften. Sambedöms med ortopedjour. Vi tar prover, gör en slätröntgen, initierar antibiotika som vid bakteriell septisk artrit, men denna diagnos får omvärderas utefter status och röntgen.

På lasarettet gjordes sedermera en röntgenundersökning, varvid skador på Noahs ben upptäcktes. Läkare misstänkte att Noah utsatts för misshandel och gjorde den 18 maj en polisanmälan.

Det gjordes under perioden den 15 maj – 1 juni 2021 fler röntgenundersökningar, ultraljud och datortomografi. Resultaten har granskats av Ulrika Voss, som i utlåtande skrivit följande sammanfattning och bedömning. *Högersidig proximal metafysär femurfraktur av typ CML med tecken på läkning vid kontrollundersökning. Högersidig proximal metafysär tibiafraktur av typ CML med tecken på läkning vid kontrollundersökning. Dessa två frakturer bedöms vara av liknande ålder, mindre än 2 veckor gamla vid första röntgen. Misstänkt skelettskada av CML-typ i distala tibia och möjligen i proximala tibia vänster. CML kan läka utan callus, om skadan är lindrig. Inga hållpunkter för osteopeni. Inga hållpunkter för morbus Blount. CML-frakturer hos spädbarn är i hög grad förknippade med fysisk misshandel. Misstanken om bakomliggande barnmisshandel är förhöjd även när det finns flera frakturer.*

Båda föräldrarna greps den 18 maj av polis, Matilda Centerlund på sjukhuset och Jonas Götesson i sin bostad. Anhållandet av Matilda Centerlund hävdades av åklagaren före utgången av fristen för häktningsframställan. Det hölls ett inledande förhör med Jonas Götesson den 18 maj. Till att börja med erkände Jonas Götesson att han utsatt Noah för våld på visst sätt men tog senare tillbaka erkännandet. Jonas Götesson häktades sedan den 21 maj och det hölls ytterligare åtta förhör med honom, varav två rekonstruktionsförhör. Åklagaren hävde häktningen den 22 november samma år.

Efter att Jonas Götesson uppsökt socialtjänsten inleddes umgänge mellan honom och Noah i närvaro av umgängesstöd/familjebehandlare. Sedan den 1 juni 2022 sker umgänget i närvaro av Matilda Centerlund och/eller Noahs farmor. Sedan Jonas

Götesson släpptes har han bott hos sin pappa under det att Matilda Centerlund och Noah bott kvar i villan.

Av rättsintyg/utlåtande daterat den 27 september 2021 framgår bl.a. följande.

Utlåtande

*Med stöd av vad som framkommit av utredningsunderlaget och vid den genomförda kroppsundersökningen av **Centerlund-Götesson, *Noah* Ulf**, avger jag följande utlåtande angående:*

Undersökningsfynd vid den rättsmedicinska undersökningen 2021-05-20

Blödning i vänstra ögonvitan.

Svullnad av högra låret samt rörelseinskränkning.

Linjär ärrbildning i pannan.

Rödaktiga, lite torra hudområden som kan vara tecken efter eksem/blöjeksem.

Behandlingsåtgärd.

Kärmissbildning (hemangiom) vid högra örsnibben som beskrevs tidigare de tillgängliga patientjournalerna.

Undersökningsfynd enligt patientjournaler från 2021-05-15

Svullet höger ben (höft och underben) med rörelseinskränkning, värmeökning samt smärtpåverkan vid undersökning.

Vid röntgenundersökningar påvisades:

Oregelbunden skelettstruktur/misstänkt frakturlinje i tillväxtzonen av höger lårbenets höftledsnära del med förskjutning av lårbenshuvud (fyseolys) samt förtjockning av ledkapseln. I den uppföljande röntgenundersökningen sågs tecken på läkning i form av röntgentät läkningsvävnad (callus) i lårbenets höftledsnära del mot lårbensskaften.

Oregelbunden skelettstruktur i tillväxtzonerna (metafysära områden) av:

- högra lårbenets knäledsnära tillväxtzon medialt och lateralt,
- vänstra lårbenets höftledsnära tillväxtzon medialt,
- högra skenbenets knäledsnära tillväxtzon medialt,
- högra skenbenets fotledsnära tillväxtzon medialt posteriot,
- vänstra skenbenets knäledsnära tillväxtzon medialt.

Undersökningar som utfördes för att utesluta eventuell blödningsbenägenhet, skelettskörhet, metabol sjukdom eller ärftlig sjukdom, som kan ha haft betydelse för fyndens uppkomst, bedömdes som negativa av behandlade läkare.

Undersökningsfynd enligt tidigare patientjournaler

Liten blödning på ögonvitorna som ska ha noterats i anslutning till förlossningen.

Blödning under bindehinnan (subkonjunktival blödning) i höger öga i samband med mellanöreinflammation.

Kärmissbildning (infantil hemangiom) på höger örsnibb och ner mot underkäke.

Något avplanad tillväxt sedan 3 månaders ålder.

Skadornas uppkomstsätt

Skelettförändringarna i högra lårbenets övre del har haft utseende och relaterade symtom samt mjukdelsförändringar som visar att de härrör från yttre mekaniskt våld. Dessa fynd kan vara förenliga med forcerad dragning/vridning av benet såsom uppgivits i förhör, men även direkt trubbigt våld.

De övriga ovan nämnda skelettförändringar i benens tillväxtzon har haft utseende och vid upprepade undersökningar visat läkningsförlopp som starkt talar för att dessa utgjorts av frakturer av en typ som kan uppkomma till följd av forcerad dragning/vridning.

Enstaka blödnings i ögonvitan är ett uppkomstmässigt ospecifikt fynd.

Det i pannan påvisade äret (6) kan ha uppkommit till följd av rivning av hund som den misstänkt och vittnena har uppgivit i polisförhör.

Skadornas ålder

De ovan nämnda skelettförändringarna på lårbenen och skenbenen bedömdes enligt röntgenundersökningar vara av likartad ålder, maximalt en vecka gamla för undersökningarna som gjordes mellan 2021-05-15 och 2021-05-17.

Fyseolysen (glidning av tillväxtzon) i högra lårbenets höftledsnära del bedöms vid undersökningen 2021-05-15 vara färsk, mindre än 1 vecka gammal.

Ärrets utseende talar inte emot att den ursprungliga skadan har uppkommit vid den uppgivna tiden mellan 23 och 26 april, 2021.

Blödningen i ögonvitan är svår att bedöma avseende tidpunkten för uppkomst. Ingenting talar emot att blödningen har uppkommit i nära anslutning till att den upptäcktes 2021-05-14.

Skadornas svårighetsgrad

Skadorna har inte varit livshotande.

Huruvida skelettskadorna kommer att ge upphov till bestående kroppsliga men bedöms bäst av behandlade läkare vid ett senare tillfälle. Generellt kan dock sägas att brott i tillväxtzon kan läka utan att lämna något kvarvarande restsymtom. Brottet vid högra lårbenets övre del, som har orsakat glidningen av tillväxtzonen och förskjutning av lårbenshuvudet, kan leda t.ex. till för tidigt avslutning av tillväxtzon. Detta kommer att bedömas enligt patientjournaler ett år efter händelsen av barnortoped i Falun.

Svar på särskilda frågeställningar

a) Vad kan ha orsakat barnets skador?

Se svar i rubrik "Skadornas uppkomstsätt".

b) Kan någon eller några skador åldersbestämmas?

Se svar i rubrik "Skadornas ålder".

c) Ger skadornas mängd, utseende, typ och ålder ledning för skadornas uppkomstsätt och för om dessa orsakats av våld mot barnet?

Allmänt sett härrör frakturer från yttre mekaniskt våld. I det aktuella fallet talar frakturernas antal, liksom frånvaro av påvisade hållpunkter för benskörhet, starkt emot att hela skadebilden förklaras av vardagliga olyckshändelser.

d) Om tidigare kontakt med sjukvården tagits så att barnet kunnat få adekvat vård snabbare på något sätt kunnat förhindra/minska barnets symtombild/skadebild/lidande?

Besvarande av frågan hänvisas till en specialist i barnmedicin.

e) Kan någon eller några av de beskrivningar den misstänkte Jonas

Götesson lämnat och/eller visat i de förhör som hållits med honom och vid rekonstruktionsförhör ha orsakat någon eller några av barnets skador? Vilket/vilka av de olika händelseförlopp som misstänkt Götesson beskrivit är i så fall det mest sannolika?

Frakturernas karakteristika tillåter endast bedömning avseende uppkomstmekanism. Att bedöma de närmare omständigheterna kring varje enskild skadas uppkomst (t.ex. om drag vridning i en extremitet skett avsiktligt eller i samband med en olyckshändelse) är inte möjligt.

Inga skador utöver frakturerna har dokumenterats. Därav följer att bedömning av skadorna i förhållande till olika uppgivna händelseförlopp inte kan göras.

f) En jämförelse bör även göras mellan det den misstänkte ger uttryck för i förhöret från den 19 maj 2021 då han beskriver och visar med händerna hur han vridit barnets fötter/ben och den senare beskrivning han lämnat och visar i rekonstruktionsförhör på docka om hur han vid två tillfällen fångat upp barnet i ben/fot när det fallit. Vilket eller vilka av dessa olika händelseförlopp är de mest sannolika sett till barnets skadebild?

Benbrottet på högra lårbenets övre del kan ha uppkommit i sig själv på flera olika sätt, där både beskrivningar som den misstänkte angivit (vridning av benet/foten, eller fall bakåt när benet fångats upp) skulle kunna förklara skadans uppkomst. Det är dock osannolikt att övriga metafysära skador har uppkommit vid samma händelseförlopp.

g) Finns det andra alternativa rimliga förklaringar till barnets skador som exempelvis förlossningsskada/trauma, ämnesomsättningsjukdom, benskörhet, annan avvikelse hos barnet i sig?

Enligt tillgängliga patientjournaler finns det inget annat sjukdomstillstånd som skulle kunna förklara de radiologisk påvisbara skadornas uppkomst. Barnets ålder talar starkt emot att skadorna skulle vara förlossningsrelaterade.

h) Hur kraftigt våld har krävts för att barnets skador ska uppstå?

Bedömningen av kraften av våld som behövdes för att åstadkomma skador är oftast svårt. Hos barn bedöms liknande skador uppkomma ganska lätt, till följd av lindrigt våld (konsultation med barnortoped).

i) Går det att säga något generellt om hur barn i denna ålder reagerar vid sådana skador smärtmässigt?

Undertecknad har inte specialkunskap och erfarenhet för att besvara frågan exakt. I samband med konsultation med barnortoped har det framkommit att huruvida ett benbrott kommer att göra ont bero delvis på t.ex. hur stabilt benbrottet är. Vid ett stabilt brott kilas benfragmenten mot varandra så att benet förblir stabilt och går att belasta till en viss del. En instabil fraktur leder till att fragmenten är rörliga mot varandra. Alla brotten bedömdes vara ganska stabila, där brottet i högra lårbenets övre del inte behöver ha orsakat större smärta, om benfragment inte rördes mot varandra (stämmer väl överens med mammans upplevelse att barnet inte ville byta position i hennes famn, men skrek inte om positionen inte har förändrats). De metafysära brotten bedömdes vara stabila och inte nödvändigtvis orsaka någon smärta.

j) Det uppstod en svullnad i låret som man söker sjukvård för, vilket gör att frakturerna upptäcks. Är detta ett typiskt symptom vid fraktur av detta slag och bör detta symptom eller andra synliga symptom rimligtvis ha uppstått som resultat även av de andra frakturerna?

Generellt ger frakturer symptom i form av smärta (hos spädbarn indikerat genom ovilja att röra den skadade kroppsdel) och svullnad. Metafysära förändringar hos spädbarn är ett omstritt fynd, där just frånvaro av tecken på smärta och svullnad samt frånvaro av bildande av läkningsvävnad och ofta

även en för multipla skador ovanlig symmetri har framhållits som hållpunkter för att förändringarna kan vara icketraumatiska. I detta fall har läkningsvävnad påvisats, vilket är en stark indikation på att de metafysära förändringarna har utgjorts av frakturer. Vid konsultation med barnortoped och presentation av tidslinjen angående den uppfattade händelsetiden (se bilaga 2) har det framkommit att det inte är orimligt att benbrottet har upptäckts någon-några dag efter den påstådda uppkomsttiden.

k) Finns risk för bestående men och/eller långvariga besvär på grund av skadorna? I så fall vilka? Se svar i rubrik "Skadornas svårighetsgrad".

l) Vad kan ha orsakat de ögonblödningar barnet uppvisat vid några tillfällen enligt uppgifter i bl. a. journalanteckningarna?

2020-09-15 – ögonblödningen har mest sannolikt varit orsakad av den långvariga förlossningen.

2021-03-11 – ögonblödningen kan ha varit kopplad till den variga mellanöroninflammation.

2021-05-15 – ögonblödningen har enligt mamman tolkats som orsakad av långvarig ansträngning i samband med att barnet grät. Det finns uppgift även om att barnet kräkts flera gånger på morgonen av 2021-05-13 som kan ha också orsakat ögonblödningar.

Generellt kan sägas att det inte är möjligt att avgöra med säkerhet i ovan nämnda fall vad som var orsaken bakom ögonblödningar. Se även svar på fråga n.

m) Vilken eventuell betydelse har dessa fynd för bedömningen av vad som orsakat de övriga skadorna som barnet uppvisat?

Enligt en del vetenskapliga artiklar bör blödningar i ögonvitan hos barn utan någon påvisbar orsak höja misstanken om barnmisshandel. Då det i detta fall finns det rimliga förklaringar för i patientjournalerna nämnda blödningar i ögonvitan (förlossning, infektion, kräkningar), har dessa inte haft större betydelse för bedömningen av fallet för undertecknad. Se även svar på fråga n.

n) Kan blödningarna på ögonvitan uppstå enbart på grund av att barnet skrikit/gråtit häftigt eller har det andra orsaker?

Blödningarna på ögonvitan (uppfattas som s.k. subkonjunktivala blödningar, blödningar under bindehinnan) är ett ospecifikt fynd och kan uppkomma på flera olika sätt. Orsaker kan vara direkt trauma, infektion, ökad tryck i bröstkorgen eller buken i samband med kräkning, hosta, förstopning eller annan ansträngning, efter förlossning hos nyfödda barn sannolikt i samband med långvarig tryck mot bröstkorgen och buken som ökar trycket i halsens och huvudets kärl. Sällan kan blödningarna i ögonvitan vara orsakade av sjukdomar och/eller läkemedel som påverkar

blödningsbenägenhet. Blödningar kan uppkomma efter att man gnuggat ögonen kraftigt. En del av blödningar kan uppkomma utan någon påvisbar orsak.

Kommentar

Huruvida avplaningen av tillväxtkurvan som noterades av BVC sjuksköterskan och behandlade läkare på Barn och Ungdomsmedicin Dalarna orsakades av eventuell misshandel och/ eller stress/oro relaterad till detta eller är en normal förflyttning mellan tillväxtkurvorna kan inte avgöras av undertecknad.

Översättning och förklaring av medicinska termer som framkommer i rättsintyget

Fraktur – benbrott. Innebär att ett ben helt eller delvis förlorat sin sammanhängande struktur.

Periost (benhinna) – täcker benet. Bildar kompakt ben och bidrar till benväggens tjocklekstillväxt.

Innehåller rikligt med kärl och nerver.

Diafys – skaft delen av ett rörben

Epifys – ände av ett rörben (det finns då två ändar i ett rörben: en som ligger närmare kroppen (proximal, närbelägen) och en som ligger på avstånd från kroppen (distal, avlägsen).

Metafys – området som finns mellan epifys och diafys hos barn. Här sker långdillväxten, tillväxtzon.

Förbenas i vuxenålder.

Fys – området mellan metafys och epifys, ej förbenat område i tillväxtzon

Callus – röntgentät läkningsvävnad

Fyseolys - en glidning av tillväxtzonen

Medialt – mot kroppens medellinje

Lateralt – sidoställd, utåt från kroppens medellinje

Posterioert – i anslutning eller på baksidan av kroppen

Efter att det framkommit uppgifter om att Blounts sjukdom finns i Jonas Götessons familj samt det av försvaret begärda rekonstruktionsförhøret den 6 oktober 2021 hållits har åklagaren begärt ett kompletterande rättsutlåtande med kompletterande frågor avseende bl.a. Blounts sjukdom. Eftersom det klarlagts att Noah inte har Blounts sjukdom kommer utlåtandet i dessa delar inte att återges. I utlåtandet har angetts följande.

Kompletterande underlag

Videoförhör med den misstänkte (2021-10-06). I videoförhör visar den misstänkte med en annorlunda docka än tidigare hur han händelserna hänt enligt honom. Den misstänkte visat hur han har burit barnet på ena armen och hur barnet har fallit bakåt ur hans armar och hur han har fångat barnet i ena benet. Han visar två tillfällen när en liknande händelse ska ha inträffat: Ett tillfälle som ska ha hänt 2021-05-08 eller 2021-05-09 när han bär barnet på sin vänstra arm, och när barnet föll bakåt har den misstänkte fångat den i barnets vänstra ben i vaden. Ett annat tillfälle som ska ha hänt 2021-05-13 när han bär barnet på sin höger arm och när barnet föll bakåt har den misstänkte fångat den i barnets högra ben i foten. Enligt videoförhör 2021-10-06 har den misstänkte visat hur han brukade göra "magmassage" på barnet, genom att böja barnens ben i höftlederna i liggande position, så att fötterna kom ungefär i nivå med öronen.

I svar från barnradiologen beskrevs följande fynd:

- ett högersidigt höftnära metafysärt lårbensbrott av CML-typ med tecken på läkning vid kontrollundersökningen;
- ett högersidigt knänära metafysärt skenbensbrott av CML-typ med tecken på läkning vid kontrollundersökningen där de två ovanstående skador bedöms vara av liknande ålder, mindre än 2 veckor gamla vid första röntgenundersökningen 2021-05-15;

- ett misstänkt högersidigt fotledsnära metafysärt skenbensbrott av CML-typ;
 - ett misstänkt vänstersidigt knänära metafysärt skenbensbrott av CML-typ där det beskrevs att CML kan läka utan callus (röntgentät läkningsvävnad) om skadan är lindrig.
 - inga hållpunkter för osteopeni (minskad bentäthet); inga hållpunkter för Blounts sjukdom.
- Enligt barnradiologens bedömning är CML-frakturer hos spädbarn i hög grad förknippade med fysisk misshandel. Vidare anges att misstanken om bakomliggande barnmisshandel är förhöjd även när det finns flera benbrott.

Kompletterande frågeställningar avseende förhör med Götesson 2021-10-06:

3. Påverkar innehållet i det filmade förhöret det tidigare utfärdade rättsutlåtandet och i så fall på vilket sätt?
4. Om det bedöms som relevant så bör de förevisade momenten även ställas mot de tidigare frågeställningarna från den ursprungliga begäran om rättsintyg.

Svar på kompletterande frågeställningar

Frågor 3 och 4:

Enligt barnradiologens bedömning är skelettförändringarna hos målsäganden i hög grad förknippade med fysisk misshandel. I de till rättsmedicinska enheten inskickade svar finns dock inget resonemang kring de andra föreslagna uppkomstmekanismer som har presenterats till både barnradiologen och barnortopeden. Enligt min bedömning kan alla ovan nämnda skelettskador ha uppkommit som den misstänkte har uppgivit i sitt första förhör från 2021-05-13 i samband med att barnets ben har vridits upprepade gånger; men det går inte helt utesluta att en del eller alla skelettskador kan ha uppkommit i samband med de olyckshändelser som den misstänkte har beskrivit i de senare förhören; det är möjligt att den i sista förhör beskrivna "magmassagen" också har bidragit till skelettskadornas uppkomst.

3. En del tidigare svar på särskilda frågeställningar, nämligen svar på fråga c, e och f ersätts av ovan givna svar. I övrigt kvarstår bedömningarna i det tidigare utfärdade rättsintyget daterad 2021-09-27.

Skuld och rubricering

Jonas Götesson har förnekat gärningarna i åtalpunkterna 1 och 2. Han har vid två tillfällen, den 8 eller 9 maj 2021 och den 13 maj samma år, när Noah ramlat/kastat sig ur hans famn fångat upp Noah i benet. Beträffande åtalpunkt 3 har han bestritt att han orsakat Noah skada.

Jonas Götesson har genom sin försvarare fört fram bl.a. följande. Det första polisförhöret med Jonas Götesson är inte inspelat och hölls inte med försvarare närvarande. Jonas Götesson erkände våld mot Noah i detta och i nästa förhör. I det första förhöret avbröt polisen förhöret när Jonas Götesson sa att Noah kastat sig i hans famn och han fick en försvarare. I samtal med sin försvarare fick Jonas Götesson veta att också Matilda Centerlund var frihetsberövad och han erkände för att hon skulle släppas. Han har i senare förhör återtagit erkännandet. Under processens gång har det förekommit många ostrukturerade påståenden om olika typer av våld från Jonas Götessons sida, vilka samtliga har fallit bort. Det har varit fråga om våld mot huvud, öron och vänster

ben. Något senare fick Jonas Götesson en panikattack och flyttades till Sätters sjukhus. Det var i förhör på sjukhuset som han tog tillbaka sina erkännanden. Det första rekonstruktionsförhöret skedde med en docka med oriktigt utseende och med platta ben. Senare krävde försvaret ett nytt rekonstruktionsförhör och skaffade fram en docka som var mer ergonomiskt korrekt. Av löpande anteckningar från BVC och vad som hände vid lasarettbesöket den 14 maj framgår att Noah inte var ett skadat barn. Socialtjänsten anser numera att det är osannolikt att Jonas Götesson är skyldig till brott.

Jonas Götesson har berättat bl.a. följande.

Den första olyckshändelsen skedde när han gick ner för trappan till källaren. Noah skrek till men han tog upp och vyssade denne och upplevde det som att han avvärjt risken för skada. Noah var ledsen under en minut och sedan glad igen. Han bytte sedan på Noah. Troligen sov Matilda. I efterhand anser han att han skulle ha berättat vad som hänt för henne. Han tänkte inte så mycket på olyckan utan familjen fortsatte som vanligt med renovering och att umgås med vänner. – När han ringde 1177 den 11 maj berättade han inte om fallet i trappan. Han tänkte inte på det och fallet hade nog gått bra.

Han var ledig den 13 – 14 maj, troligen var det Kristi Himmelfärdshelgen, och han skulle hjälpa sin pappa att flytta, bl.a. skulle de åka till sopstationen. De skulle prova att ge Noah lagad mat eftersom denne hade problem med magen. Han tror att Noah inte tålde den första ersättningen denne fick. Att ge Noah magmassage hade fungerat bra. Han skulle släppa ut hunden på altanen och hade Noah på armen. När hunden kom springande blev Noah nyfiken och kastade sig åt sidan samt föll. Han grebbade tag i Noahs ben. Noah blev ledsen, vilket gick över på fem minuter. Matilda frågade vad som hänt men han berättade inte detta utan sa bara att Noah var ledsen. Han lämnade över Noah till Matilda. Därefter åkte han iväg och var borta hela dagen. När han kom tillbaka sa Matilda att Noah var gnällig.

Dagen därpå var Noah väldigt gnällig och Matilda var jättetrött. Hon ville att han skulle ta Noah. Han ringde 1177 men var fokuserad på Noahs magproblem och han hade aldrig kommit i kontakt med frakturer. På grund av coronarestriktioner fick han inte följa med in på lasarettet utan han väntade i bilen. Om han varit med in hade han kanske kommit på att berätta att Noah slängt sig i hans famn. Efter att Noah blivit undersökt och inget fel hittats åkte de hem. Då kände han att han inte behövde oroa sig. Noah sov bättre den natten.

Den 15 maj kom hans mamma för att vara barnvakt åt Noah när han och Matilda arbetade med renoveringen. De åt och Noah satt i sin stol samt var jätteglad. De berättade att Noah varit lite gnällig. Hans mamma var sedan med Noah i ett annat rum och ropade på honom och Matilda. Hon uppmanade dem att titta på Noahs ben, som var svullet. De blev oroliga och åkte snabbt till Falu lasarett. Även denna gång fick han vänta utanför i bilen. Han väntade på samtal från Matilda och möjligen somnade han. Sedan fick han besked att Noah skulle läggas in på grund av förhöjd sänka och de kom överens om att han skulle åka hem. Han tog ledigt från jobbet. Matilda berättade att det var något i ledvätskan i höften, höftsnuva, och att Noah skulle genomgå en titthålsoperation kl. 09. Matilda ringde när Noah gjordes i ordning inför operationen samt sa att Noah skulle röntgas men att hon inte visste varför. Hans mamma hade varit där men åkte hem för att sova.

Dagen därpå, den 17 eller 18 maj, var han ute med hunden och försökte få kontakt med Matilda men hon svarade inte och ringde inte tillbaka. Under promenaden fick han veta att han var anhållen. Han såg en polisbil och tänkte att nu kommer det dåliga nyheter, att det hänt något under Noahs operation. Polisen sa att han var anhållen som misstänkt för misshandel. Det blev blankt i huvudet och han ringde sin mamma för att hon skulle ta hand om hunden. När han kom till polisstationen trodde han att det var ett missförstånd och att det snart skulle vara över.

I det första förhöret [den 18 maj] kände han att han ville berätta allt som hänt Noah från början samt att han blivit gripen eftersom han var man. Han berättade att Noah ramlat ur sin tripptrapp-stol och slagit i huvudet på grund av att han glömt dra åt skruvarna på

en bottenplatta samt att Noah stoppat en servett i munnen vid blöjbyte då han gett denne servetten att leka med, vilket fått till följd att han tvingats stoppa fingrarna hårt in i Noahs mun för att få ut den. Noah hämtade sig dock. Vidare berättade han allmänt om saker och kände sig jävligt utpekad. Han försökte berätta om Noahs två fall men då avbröts förhören av för honom okänd anledning. När han sagt att Noah kastat sig i hans famn fick han inga följdfrågor utan förhöret avslutades. Därefter fördes han tillbaka till en cell. Möjligen sov han där en natt.

Kanske ett dygn efter att han anhållits pratade han med sin försvarare. Denne ringde vid 08-tiden och han frågade efter Matilda och Noah. Axel sa att det fanns ytterligare en försvarare förordnad samt ett målsägandebiträde, och att det kunde vara så att Matilda också var anhållen. Han grubblade i cellen och insåg att det bara fanns ett sätt att se till att Noah och Matilda skulle kunna vara tillsammans. Det var att måla upp sig som ett monster och på så sätt få fokus på sig. Han hade tunnelseende och det var som att rädda sin familj ur ett brinnande hus. Han förstod inte vad som blev följden och i efterhand har han ångrat sig.

I det andra förhöret [*den 19 maj*] var han målmedveten och sa direkt att han skulle erkänna allt. Det kändes som att förhørsledarna ställde ledande frågor. Han sa att han slagit Noah i huvudet, slagit Noah med en slev, vridit om Noahs ben samt nypt Noah i snoppen. Han hittade på allt möjligt och ville att polisen skulle tro på honom. Det skulle framstå som brutalt, konstigt och sjukt. – Han berättade inte om Noahs fall i trappan. Förhørsledaren tog honom inte på allvar utan skrattade åt honom. Dessutom var han ilsken eftersom polisen tagit Matilda.

Vid häkttingsförhandlingen [*den 21 maj*] var det bisarrt att rätten kunde tro på det han sa. Situationen var väldigt stressande och han kände sig självuppooffrande men hade slagit sitt liv i spillror. Vid förhandlingen sa han att det han sagt var sant. Anledningen till att han då inte berättade om de två olyckorna var att Matilda fortfarande var misstänkt även om hon släppts på fri fot.

Sedan placerades han på häktet i Falun. Han fick fylla i papper om hur han mårde och han skrev att han mårde dåligt samt var självmordsbenägen. Personalen tog dit en läkare och han flyttades över till Sätters sjukhus. Det enda han tänkte på var hur han skulle ta sig ur situationen han skapat. På grund av platsbrist på häktet i Falun blev han kvar där under elva dagar. Han hade tid att reflektera. Sedan fick han höra att Noah var hemma med sin mamma, mårde bra och hade börjat krypa. Han insåg då vad onödigt det som han höll på med var och funderade på hur det var hemma när Matilda var själv med Noah. Det var då han tänkte att han måste ta tillbaka det han sagt, han var förvirrad och tankspridd.

Vid förhöret som hölls på Sätters sjukhus [den 27 maj] var han arg på allt och alla. Han tog tillbaka en del av det han tidigare erkänt eftersom han var orolig för vad som annars kunde hända med Matilda. På grund av stark stress minns han knappt förhöret. Det mesta han sa var struntprat och sladder. Förhørsledaren var förvånad när han började ta tillbaka det han tidigare berättat. Sedan behövde han inte längre vara kvar på Sätters sjukhus. Personalen på sjukhuset var trevliga men tillbaka på häktet i Falun var det misär, dock god mat.

Efter några dagar genomfördes [den 10 juni] ett rekonstruktionsförhör i Borlänge. Han kände att han ville berätta som det var och att det var skönt att få visa vad som hänt. Han berättade om en händelse när Noah ramlade ur sängen samt när Noah halkade ner på golvet från en soffa när de tittade på tv. Vidare berättade han om Noahs fall i trappan och vid altandörren. Han var besviken på den docka som användes vid rekonstruktionen. Dockan var lätt, tunn, platt och hade tygremsor som ben, varför han inte kunde visa hur olika händelser skett. Han ville ha en docka, som var som ett verkligt barn, men försökte ändå visa vad som hänt och vad han gjort, bl.a. vid magmassage, även om han kände sig utlämnad när han nekades att göra fler försök. Situationen då Noah ramlade ur sängen gick bra att visa.

Förhöret som hölls i häktet i Falun [den 30 juni] var ett vanligt förhör. Han beskrev var som hänt under maj månad, vilka sjukvårdskontakter som förevarit, sitt eget agerande samt Noahs mående.

Förhöret [den 30 september] höll i häktet i Bomhus och handlade om hans eget agerande samt Noahs mående. Vid förhöret delgavs han en justerad gärningsbeskrivning. Dessutom kom frågan upp om Noah kunde ha Blounts sjukdom, som finns i hans familj.

Han och hans försvarare ville genomföra en egen rekonstruktion och då med en docka som ser ut som ett barn även om också den var för lätt. Så skedde vid förhör [den 6 oktober]. Det gick inte att visa den magmassage han gjort eftersom dockans knän inte gick att böja. Det kändes orättvist men han fann sig i det.

Den 22 november släpptes han från häktet i Bomhus. Han hade då varit frihetsberövad i 187 dagar och fört dagbok. Hans pappa hämtade honom i Falun och han sov i pappans stuga. Matilda blev mycket glad och kom direkt. De diskuterade vad som hänt. Matilda hade blivit så pressad av polisen och matad med uppgifter att hon helt tappat förtroendet för dem. Polisen ansåg att Matilda skulle sälja huset och gå ifrån honom.

Vid förhöret [den 17 december] delgavs han misstanken i åtalspunkt 3 om hårdhänt magmassage. Efter förhöret gjorde polisen en orosanmälan till socialtjänsten, som innehöll bl.a. att han skulle ha böjt upp Noahs knän mot dennes axlar.

Några dagar efter att han släppts på fri fot ringde han till socialtjänsten och pratade med Annika Lorentz, som varit mycket tillsammans med Matilda. Han träffade Annika Lorentz och bad henne läsa förundersökningen. Socialtjänsten ville att han skulle träffa Noah så snart som möjligt men inte Matilda omedelbart eftersom hon var skärrad. Sedan den 22 november 2021 har han träffat Noah vid ca 15 tillfällen. Mötena har skett i närvaro av personer från socialtjänsten, Matilda och/eller Noahs mormor. Dagen före den första huvudförhandlingsdagen träffade han Noah i det gemensamma huset tillsammans med Matilda och personal från socialtjänsten. Matilda anser att Noah ska ha sin pappa. Också hans och Matildas respektive föräldrar är positiva. Noahs umgänge med honom kommer att fasas upp till växelvis boende. Han gör som socialtjänsten säger och tar emot den hjälp han kan få.

Tidigare har han fått positiva reaktioner när han tagit på sig sådant andra personer, t.ex. hans mamma, arbetskamrat och kusin, gjort. Så skedde inte nu. Det som han i förhör berättat om att han tryckt Noah mot sig var överdrivet. Uppgifterna om vad som hänt i en spjalsäng, tag i snoppen, omvridande av Noahs ben när denne låg på skötbordet är påhittat och det i dubbelsängen var en lek. Det som hänt är att han vid två tillfällen gått med Noah på en arm och Noah ramlat ur hans famn. Vid båda olyckstillfällena bar han Noah på armen utan stöd bakom ryggen. Vid händelsen i trappen tror han att han fick tag i Noahs vänster ben vid foten/vaden och vid händelsen vid altanen var det troligen höger ben. Han är dock osäker. Vid det första tillfället kan han ha fått upp sin andra arm. Vid det andra tillfället hängde Noah fritt och det blev en vridning i foten.

Tingsrättens bedömning

Åtalet är utformat efter vad Jonas Götesson berättat i polisförhör den 19 och 21 maj 2021 samt i någon mån förhören den 27 maj och 19 juni. Förhören under förundersökningen med Jonas Götesson har – med undantag för det inledande förhöret samma dag som han greps och som hölls utan försvarare närvarande – spelats upp, varför det finns anledning att närmare redogöra för delar av förhören.

Förhör 1 den 18 maj – Jonas Götesson delgavs misstanke om att han och Matilda Centerlund på okänt sätt tillfogat Noah flertalet kroppsskador. Han förnekade brott och berättade bl.a. att Noah varit svullen i ett lår men att han inte visste varför, att Noah varit gnällig och kräkt, att Noah varit jätteglad när denne satt stilla men skrek när denne rördes eller lyftes, att Noah tidigare gjort sig illa i en tripptrappstol, att Noah stoppat en våtservett i munnen och att han tagit ut den med våld eftersom den fastnat samt att Noah kastat sig väldigt mycket bakåt när man haft denne vid bröstet.

Förhör 2 den 19 maj – Jonas Götesson delgavs misstanke om grov misshandel den 1 – 15 maj 2021 genom att på okänt sätt tillfogat Noah skador i form av bl.a. flera frakturer. Han uppgav att han var skyldig, dock endast han och inte Matilda Centerlund. Det fanns en uppgift om att Noah hade nio fynd/frakturer. Enligt Jonas Götesson hade skadorna samband med sådant han gjort sig skyldig till. Han hade tagit

ut sin frustration orsakad av att han haft mycket med hund, hus, jobb och Noah på barnet. Jonas Götesson förklarade att han ibland bara ”exploderat”. Till exempel hade han tagit tag i Noahs fötter och vridit om, varvid Noah skrikit rakt ut men sedan blivit tyst och somnat efter att ha lagts i sängen. Vidare hade han kastat ned Noah i sängen, tappat Noah med flit ner i soffan så att Noah ramlet ner på golvet, tryckt Noah mot sitt bröst med två armar och på så sätt tryckt ihop denne, nypt Noah jättehårt med naglarna i snoppen, forcerat in ett finger i Noah när denne bajsat och tänkt ”nu får han fan sluta skita, nu ska det vara rent här”, slagit Noah i huvudet med en plasticslev, vid ett – två tillfällen sprungit in till Noah när denne skrikit och slagit barnet i huvudet, samt att det skett olyckor, bl.a. vid ett tillfälle då Noah ramlat ur sängen när han sov ensam med denne.

Vid händelserna har Noah börjat gråta och skrika men blivit tyst när han lagt denne, Noah har lärt sig att när denne blundar och är tyst så händer det inget mer. Totalt har han ”tappat” det kanske 20 gånger under nio månaders tid. Det började när han började arbeta heltid. Den första gången var kanske i december 2020 och sedan har det eskalerat både i frekvens och i våldsamhet, han har vågat ta i mer. Till att börja med var det kanske en gång i månaden, sedan två gånger i månaden och till slut fem gånger i månaden.

Den 12 eller 13 maj, troligen torsdagen den 13 maj, vred han i samband med blöjbyte till Noahs ben och hörde ett klick. Han höll tag i foten och vred till. Noah blev uppsvälld men det märkte han inte förrän efter flera dagar. Han förstod dock att svullnaden hade någonting att göra med det han gjort. Han minns inget av resten av torsdagen men vet att han och Matilda Centerlund var hemma

Enligt Jonas Götesson hade han varit som en jävla orm och också dolt allt för Matilda Centerlund. Hon sov eller var inte hemma utan ute med hunden eller hos kamrater. Det var någon svart ”gegga”, extremt raseri och tunnelseende i hans hjärna. Han förstod att han gjorde fel. Dessutom fick han någon slags känsla som han annars får när han jagar och skjuter djur. Känslorna bara försvinner.

Förhör den 21 maj – Jonas Götesson delgavs misstanke om *grov misshandel dels vid flera tillfällen under tiden den 1 december 2020 till den 12 maj 2021 genom att slå på barnet med händer och redskap, ta tag i barnet och trycka ihop barnets kropp, nypa barnet och kasta honom och släppa honom och på andra sätt tillfoga barnet smärta och skador, dels vid ett tillfälle den 12 – 13 maj 2021 genom att vrida om barnets ben eller på annat sätt använda våld mot barnet så att smärta och fraktur uppstått på barnet*. Jonas Götesson erkände gärningarna men ville justera brottsperioden till från den 1 januari 2021 eftersom den första gången han ”tappade” det var i slutet av en sjukskrivning i januari. Vid det första tillfället, en till två veckor in i januari, höll han Noah väldigt hårt när Noah skrek och han själv fick panik. Noah blev rädd och ledsen. Han var ensam hemma med Noah. Det har funnits lugnare perioder men också tillfällen då han ”exploderat” på en gång när han varit trött och kanske inte sovit under tre dagar och då omgivningen upplevt honom som fruktansvärt aggressiv och lättirriterad. Förhöret i övrigt går inte in närmare på detaljer.

Förhör den 27 maj – Förhöret hölls på Sätters sjukhus efter att Jonas Götesson överförts dit från häktet. I förhöret tog Jonas Götesson tillbaka sina tidigare erkännanden och uppgav att det mesta han tidigare berättat var lögner. Han berättade också att han, hans mamma och hans syskon ljuger väldigt mycket. Enligt Jonas Götesson var det som skett dels att han tryckt Noah mot sig en mycket kort stund i mitten av januari så att denne skrek och grät men inte kan ha skadat sig, dels att han nypt Noah i snoppen, dels tryckt in medicin i rumpan på Noah, dels i sängen haft Noah på bröstet och att denne rullat åt sidan och ner på golvet, vilket han inte vågade tala om för Matilda Centerlund, dels lekt med Noah genom att hålla denne på fötter i sin säng och sedan släppa så att Noah åkt bakåt, dels att han slagit Noah i huvudet med de främre knogarna, dock inte hårt, dels att han slagit Noah på sidan av huvudet med en plasticslev, dock inte hårt men Noah blev ledsen några sekunder, dels att han i samband med att han sträckt sig efter en tv-dosa orsakat att Noah ramlade ner från en soffa och hamnade på hunden, samt dels att han flera gånger haft Noah sittande på sin arm när Noah farit ner och han fått tag i Noahs ben, vilket han inte vågat eller skämts för att berätta för både Matilda Centerlund och förhørsledarna. Det enda han gjort med flit var slagen mot huvudet, resten har varit olyckshändelser. Enligt Jonas

Götesson har han haft dåligt självförtroende som pappa och varit klantig vid omhändertagande av Noah.

Förhör 10 juni 2022 – Förhöret var det första rekonstruktionsförhöret. Jonas Götesson uppgav dels att han inte slagit Noah med en plasticslev utan mer nuddat denne och att Noah fortsatte att leka, dels att Noah slagit i pannan när Noah halkade ner i sin höga stol eftersom han inte skruvat åt en skiva, dels att han hållit men inte nypt med naglarna i Noahs snopp när denne kissade liggandes på skötbordet och att det sprutade kiss åt alla håll, dels att han inte slagit Noah med framknogarna, samt dels att han aldrig vridit om Noahs ben eller fötter. Vidare visade Jonas Götesson hur han dels gått nerför källartrappan med Noah på armen när Noah slängt sig bakåt och han fångat upp denne i benet, dels en liknande situation när han haft Noah på armen när han skulle släppa ut hunden på altanen och Noah vred sig så att denne föll bakåt. Det var vid det sista tillfället som han hörde att det klickade till i Noahs ben. Han fick då panik och vågade inte berätta för någon vad som hänt, dessutom skämdes han för att han tappat barnet. Noah hade vid denna tid börjat kasta sig bakåt.

Förhör den 30 juni – Enligt Jonas Götesson hade varken han eller Matilda Centerlund reagerat på att Noah skulle vara svullen i benet innan farmor upptäckte det den 15 maj. Noah kunde i mitten av april ibland sitta själv utan stöd.

Förhör den 28 september – Jonas Götesson delgavs följande justerade gärningsbeskrivningar. *Grov misshandel vid flera tillfällen under brottsperioden 15 januari till och med den 12 maj 2021, i bostaden i Smedjebackens kommun. Genom att slå mot huvudet på barnet Noah med händer och med redskap, ta tag i barnet och trycka ihop barnets kropp. Nypa honom, kasta honom och släppa honom/ tappa honom. Samt vrida om ben/fot på barnet. Misshandeln har medfört smärta och benfrakturer på barnet. Grov misshandel vid ett tillfälle den 12-13 maj i bostaden i Smedjebackens kommun genom att vrida om Noahs ben så att barnet orsakades smärta, svullnad, rörelseinskränkning och benfrakturer. Du har haft en garantställning med skyldighet att skydda sonen Noah och ha omsorg om honom. Du har under ovan angiven tid därtill underlåtit att kontakta sjukvården i anslutning till att Noah skadats och har underlåtit att lämna väsentlig information om det. Om Noahs skador och mående till den andra vårdnadshavaren, och till andra personer och till*

sjukvården/sjukvårdspersonal. Det har medfört smärta och lidande för barnet. Brotten är grova då gärningarna har begåtts mot ett litet skyddslöst barn, som har stått i beroendeställning till den misstänkte och då barnet tillfogats allvarliga skador och lidande. Brotten har varit ägnade att påverka tryggheten och tilliten hos barnet Noah i hans förhållande till dig då som hans far. Jonas Götesson förnekade ansvar för brott. I övrigt handlade förhöret mycket om att det fanns Blounts sjukdom i Jonas Götessons familj. Han upplyste Matilda Centerlund om sjukdomen i samband med att de var till Falu lasarett den 15 maj. Jonas Götesson stod fast vid hur Noahs skador kunnat uppkomma, dvs. att Noah ramlat ur hans famn. Orsaken till att han tidigare berättat om ett flertal händelser och erkänt brott var att han vid tiden för de förhören hade klart för sig att även Matilda Centerlund var frihetsberövad. Matilda Centerlund var Noahs hela värld och han ville inte att hon skulle lida av något som var hans fel och som han varit för feg för att berätta om. Han fick panik och kände att de fick ta honom. Det var lätt att bara hitta på något och ta på sig skulden. Han har gjort så hela livet, dvs. ljugit för andras skull och tagit på sig skulden själv. När han sedan var på Sätters sjukhus fick han klart för sig att Noah var hemma och att Matilda Centerlund var fri. Han tänkte då att det var skönt och att han inte längre hade anledning att ljuga, hans uppdrag var slutfört.

Förhör den 6 oktober – Förhöret var det andra rekonstruktionsförhöret och hölls på försvarets begäran med en annan docka.

Jonas Götesson visade det som skulle ha hänt när Noah föll ur hans famn i källartrappan. Det hände troligen den 8 eller 9 maj. Han höll Noah på vänster arm och i räcket med den andra handen. Han gick/sprang nedför trappan och duckade som alltid på ett ställe för att inte slå i huvudet. Noah kastade eller lutade sig bakåt så att denne föll bakåt. Han sög tag i Noahs vänstra ben. Avsikten var att rädda livet på Noah. Till slut fick han upp Noah. Han fick panik. Noah blev lite ledsen och chockad men lugnade snabbt ner sig. Efteråt fann det inga tecken på att det skulle ha hänt något. Han kände till att Noah kunde kasta sig bakåt även om det ännu inte hänt tillsammans med honom men han hade kunnat hantera Noah på ett säkrare sätt. Dessutom var han väldigt rädd för att hantera Noah och trodde att han skulle göra fel.

Efter att Matilda Centerlund övertalat honom att slappna av blev han i stället övermodig och trodde att han kunde gå runt med Noah i princip hur som helst.

Jonas Götesson visade hur det gått till när Noah föll ur hans famn den andra gången, troligen den 13 maj, Kristi Himmelsfärdsdagen, vid 06-tiden. Senare skulle han hjälpa sin pappa att tömma dennes lägenhet. Han låg i sängen när hunden gnällde. Matilda Centerlund bad honom ta hand om hunden. Möjligen skulle han byta på Noah samtidigt. Han gick upp och tog med sig Noah. Sedan öppnade han balkongdörren för hunden. När hunden gick förbi och skulle gå ut vred sig Noah åt sidan och ramlade ner. Han fick dock tag i Noahs fot, det knyckte till, och Noah dینگlade fritt. Det blev någon vridning. Klicket han berättat om tidigare kan också ha kommit från hundens klor mot golvet. Noah blev ganska ledsen och han försökte trösta denne. Dessutom var Noah väldigt dålig i magen. Han fick panik men tänkte på att det gått bra vid det förra tillfället och att han inte skulle berätta vad som hänt. Att han inte var extra försiktig när han bar Noah denna gång berodde nog på att han var lite övermodig eller så kanske han inte tänkte på det. Troligen sov Matilda Centerlund under händelsen och gick sedan ut med hunden.

Om magmassage berättade Jonas Götesson bl.a. följande. Noah blev dålig i magen efter att Matilda Centerlund slutade amma när denne var kanske knappt två månader. Den första ersättningen fungerade inte alls. De gjorde magmassage kanske två – tre gånger om dagen och använde i början pysventiler. Noah tyckte väl att massagen var ganska skön för han bajsade nästan varje gång när man hållit på ett tag. Man masserar medsols. Det är möjligt att massagen påverkat Noahs höfter och kan ha orsakat frakturer eftersom han läst i rättsutlåtandet att man kan få frakturer från i princip inget våld alls.

Förhör den 17 december – Jonas Götesson delgavs misstanke om ytterligare brott.

Vållande till kroppsskada genom att vid flera tillfällen under brottsperioden 15 januari fram till och med den 13 maj 2021 i bostaden vid Snöån, Finnbacken i Smedjebackens kommun av oaktsambet bidragit till skelettskadornas uppkomst på barnet Noah genom att hårdhänt massera/trycka barnets ben och fötter upp mot barnets huvud. Skadorna är inte att anse som ringa. Enligt Jonas

Götesson var det fel att påstå att han masserat/tryckt upp Noahs ben och fötter mot huvudet utan det var mer mot axlarna med knäna, vilket han redan påpekat vid rekonstruktionsförhöret. Dockan var av tyg och saknade motstånd. Han visade att knät varit i höjd med mage/bröst/höger axel. Det får uppfattas som att Jonas Götesson förnekade att han varit hårdhänt.

Allmänt om bevisbedömningen

Av praxis följer beträffande bevisvärdering i brottmål bl.a. följande. En metod som kan användas i vissa fall är att rätten först identifierar de faktiska förhållandena som har åberopats och som har betydelse med avseende på bevistemat. Om det visar sig att det sammanvägda värdet av den bevisning som har åberopats till stöd för bevistemat (gärningsbeskrivningen) inte är så högt, att det räcker för att detta ska vara styrkt, saknar bevisning som har åberopats mot temat betydelse. Den tilltalade ska då frikännas redan på grund av att bevisningen mot henne eller honom är otillräcklig. Om däremot bevisningen är så stark, att den i sig är tillräcklig för att beviskravet ska vara uppfyllt, måste den tilltalades berättelse och bevisning som stöder denna granskas. Motbevisas det som läggs den tilltalade till last ska åtalet ogillas. Frikännande blir också följderna om den tilltalades berättelse och annan bevisning som har åberopats mot bevistemat tar sådan kraft från de bevisfakta som talar för detta, att beviskravet inte är uppnått. Den tilltalade har rätt att tåga. Endast i situationer som uppenbarligen kräver en förklaring kan den tilltalades tystnad tillmätas betydelse. Den tilltalade ska i princip inte heller ha någon nackdel av att lämnade uppgifter visar sig vara felaktiga. Detta hänger samman med att han eller hon kan ha skäl att lämna en annan berättelse än den som är sann. ("Balkongmålet" NJA 2015 s. 702.)

Bedömning av den bevisning åklagaren lagt fram m.m.

Utgångspunkten för tingsrättens bedömning är den bevisning som lagts fram avseende Noahs skador. Det rör sig om förhör med och utlåtanden från tre partssakkunniga specialistläkare. Genom bevisningen är styrkt att Noah vid undersökningar den 15 maj – 1 juni 2021 hade

- två frakturer på höger ben, dels på lårbenet, dels på skenbenet, som var av liknande ålder och mindre än två veckor gamla den 15 maj 2021,

- ett misstänkt högersidigt skenbensbrott av CML-typ, och
- ett misstänkt vänstersidigt skenbensbrott av CML-typ.

Det finns ingen skada som tyder på uppkomst tidigare än två veckor före undersökningen den 15 maj 2021.

Vidare finns inga vittnen som har iakttagit att Jonas Götesson varit våldsam mot Noah. Inte heller har någon av förhörspersonerna, med undantag för den 15 maj 2021, uppmärksammat att Noah skulle vara smärtpåverkad.

Noah har alltså haft två konstaterade frakturer och en misstänkt fraktur på höger ben samt en misstänkt fraktur på vänster ben. Skada av CML-typ behöver inte orsaka smärta. Enligt Ulrika Voss ses sådana skador ganska sällan men när de finns är det en hög sannolikhet att de orsakats av tillfogat våld. Hon har också uppgett att när det finns flera skador ökar sannolikheten för att barnet utsatts för misshandel. Enligt rättsläkaren, som haft tillgång till de förhör som skett under förundersökningen, kan samtliga skelettskador ha uppkommit som Jonas Götesson beskrivit i sitt första förhör den 13 maj 2021, vilket torde vara en felskrivning och det ska rätteligen vara den 19 maj 2021, i samband med att barnets ben vridits om upprepade gånger men att det inte går att utesluta att en del eller alla skelettskador uppkommit i samband med de av Jonas Götesson senare beskrivna olyckshändelserna samt att den visade magmassagen också kan ha bidragit. Rättsläkaren har under huvudförhandlingen uppgett att hon inte kan säga vilket uppkomstsätt som är mer sannolikt än det andra.

Bedömning av första stycket i gärningsbeskrivningarna i åtalpunkt 1 och 2.

Jonas Götesson har vid huvudförhandlingen förnekat att han uppsåtligen vridit om Noahs ben/fötter så att barnet orsakats smärta och benfrakturer respektive smärta, rörelseinskränkning och benfrakturer. De tidiga erkännandena har ett visst bevisvärde men måste få starkt stöd av utredningen i övrigt för att kunna läggas till grund för en fällande dom. Hans berättelser i de tidiga erkännandena framstår i sig som märkliga. De osäkerheter som både rättsläkaren och barnradiologen fört fram medför att stödet för att Jonas Götesson gjort sig skyldig till det våld som påstås i

gärningsbeskrivningarna, dvs. att han vridit om Noahs ben/fötter, är svagt. Åklagaren har visserligen gjort gällande att Jonas Götessons uppgift om att Noah fallit ur hans famn den 12 – 13 maj 2021 är motbevisad. Tingsrätten delar inte den uppfattningen utan anser att det finns utrymme för att Jonas Götessons beskrivning av händelseförloppet den dagen kan vara korrekt, särskilt som Matilda Centerlund uppgett att hon inte är helt säker på om hon eller Jonas Götesson gick upp först den 13 maj. Det är därmed inte ställt utom rimligt tvivel att Jonas Götesson agerat på det sätt som påstås i gärningsbeskrivningarnas första stycken. Jonas Götesson ska därför inte dömas i enlighet men de första styckena i gärningsbeskrivningarna i åtalspunkterna 1 och 2.

Bedömning av andra stycket i gärningsbeskrivningarna i åtalspunkt 1 och 2.

Åklagaren har gjort gällande att Jonas Götesson, som såsom förälder och vårdnadshavare, haft en s.k. garantställning med skyldighet att skydda Noah och ha omsorg om denne och att han underlåtit att kontakta sjukvården i anslutning till att barnet skadats samt underlåtit att lämna väsentlig information till Matilda Centerlund, andra personer och till sjukvårdspersonal.

Ansvar för underlåtenhet förutsätter att gärningsmannen är i garantställning. För att en underlåtenhet ska anses ha orsakat en följd krävs att man kan påstå att utförandet av den underlåtna handlingen skulle ha förhindrat följden.

En förälder är s.k. skyddsgarant. En sådan är skyldig att avvärja risker som hotar någon eller något, som den är ansvarig för och därför har att skydda. Personen i garantställning är inte bara skyldig att avvärja eller avbryta andra personers gärningar utan också en skyldighet att avvärja fara som man själv har framkallat. Det beskrivs som att gärningsmannen satt igång ett händelseförlopp som är på väg att resultera i en brottsbeskrivningsenlig följd, och att detta har skett genom en otillåten gärning eller i vart fall genom en gärning som skulle utgöra en otillåten gärning och följden skulle inträda. Det som ska prövas är om gärningsmannen uppfyller kraven på brottsbeskrivningsenlighet, att hans underlåtenhet kan anses orsaka följden, att underlåtenheten är gärningssculpös, att brottsbeskrivningen omfattar orsakande genom underlåtenhet, att gärningsmannens underlåtenhet inte är rättfärdigad, att denne, när

han underlåter att ingripa agerar med erforderligt uppsåt eller erforderlig oaktsamhet, samt att gärningsmannen inte är helt ursäktad. I dessa fall hålls gärningsmannen inte ansvarig för själva igångsättandet av kausalkedjan, utan för den efterföljande underlåtenheten. Det måste förutsättas att igångsättandet av kausalkedjan ska vara en otillåten gärning. De flesta fall av fysisk orsakande genom underlåtenhet är mindre straffvärda än fysiskt orsakande genom handling. (Se Petter Asp m.fl. Kriminalrättens grunder, 2 uppl. 2014, s. 109ff.)

I detta fall utgår tingsrätten från Jonas Götessons uppgifter under huvudförhandlingen och i de senare förhören under förundersökningen. Det är fråga om två händelser då Jonas Götesson gått med Noah på armen. Han har detaljerat beskrivit och i rekonstruktionsförhör visat hur han burit Noah. Noah har suttit på Jonas Götessons arm med ansiktet vänt mot Jonas Götesson och utan annat stöd när han kastat sig bakåt respektive vridit sig åt sidan så att han fallit bakåt. I det skedet har Jonas Götesson hindrat att Noah, troligen med huvudet, träffat trappsteg respektive golv genom att ta tag i Noahs ben. Genom förhöret med Matilda Centerlund är det utrett att Noah vid denna tid inte kunde sitta utan stöd. Av det som ovan anförts beträffande rättsutlåtandena följer att tingsrätten har att utgå från att Noahs skelettskador/frakturer orsakats av den kraft som uppkommit då Jonas Götesson tagit tag i den fallande Noahs ben. Enligt Jonas Götesson visste han att Noah brukade med kraft kasta sig bakåt.

Att Jonas Götesson burit Noah på armen helt utan stöd måste anses som otillåtna gärningar och ett medvetet risktagande från Jonas Götessons sida, särskilt som han var medveten om Noahs vana att kasta sig bakåt. Jonas Götesson har själv beskrivit det som att han var övermodig. Agerandet är på gränsen till uppsåt beträffande orsakande av smärta, skada m.m. men når ändå inte upp till uppsåt beträffande följderna av agerandet.

Jonas Götessons underlåtenhet att berätta om händelserna har fått till följd att Noah inte kommit under läkarvård för sina skador förrän den 15 maj 2022. Särskilt allvarlig är skadan i åtalpunkt 2. Underlåtenheten har inte varit rättfärdigad och Jonas

Götesson har på intet sätt varit ursäktad för sin underlåtenhet. Enligt Jonas Götesson har han skämts och inte vågat berätta om händelserna för Matilda Centerlund eller sjukvårdspersonal, varken vid samtal med sjukvårdsupplysningen eller på Falu lasarett. Efter respektive händelse har Jonas Götesson handlat med uppsåt beträffande uppkomst av smärta och skador.

Åtalet är därmed styrkt avseende åtalspunkterna 1 och 2. När det gäller brottets rubricering bör gärningarna dock rubriceras som misshandel av normalgraden, jfr vad som ovan anförts beträffande fysiskt orsakande genom handling.

Särskilt avseende åtalspunkt 3

I denna del vilar åtalet helt på vad Jonas Götesson visat vid rekonstruktioner som genomförts. Det är utrett att både Jonas Götesson och Matilda Centerlund utfört s.k. magmassage på Noah. Enligt rättsintyget kan en sådan massage som Jonas Götesson visat på två dockor visserligen ha orsakat skelettskador. Jonas Götessons har dock invänt att dockorna inte varit anatomiskt korrekta, den första dockan var en tygdocka utan fötter och knän och den andra dockans knän gick inte att böja. Enligt tingsrättens mening finns det inget stöd för att Jonas Götesson hårdhänt masserat/tryckt Noahs ben och fötter upp mot dennes huvud och att detta bidragit till skelettskadornas uppkomst. Jonas Götesson ska därför frikännas i denna åtalspunkt.

Påföljd

Jonas Götesson förekommer inte i belastningsregistret på sådant sätt att det påverkar bedömningen av påföljd.

Frivården har yttrat sig och bedömt att det inte föreligger något övervakningsbehov.

Jonas Götesson döms för två fall av misshandel. Gärningarna är allvarliga med hänsyn till att de begåtts mot ett litet barn som stått i beroendeställning till Jonas Götesson och då barnet, i vart fall vid gärningen i åtalspunkt 2, tillfogats allvarliga skador och lidande. Försvårande är också att brotten varit ägnade att påverka tryggheten och tilliten hos barnet i förhållande till sin pappa. Straffvärdet uppgår till fängelse åtta

månader. Med hänsyn till brottets art kan någon annan påföljd än fängelse inte komma ifråga.

Skadestånd

Jonas Götesson har med hänvisning till sin inställning i skuldfrågan bestritt det enskilda anspråket. Han har vitsordat det begärda beloppet avseende sveda och värk, även om han döms endast avseende åtalpunkterna 1 och 2.

Noah har begärt ersättning för kränkning med 100 000 kr. Jonas Götesson döms dock inte för ett stort antal fall av grov misshandel utan för misshandel i två fall. Av ovan anförda skäl är brotten allvarliga och ersättningen bör bestämmas till skäliga 30 000 kr.

Den begärda ersättningen för sveda och värk är vitsordad och ska utgå med yrkat belopp.

Jonas Götesson ska även betala begärd ränta.

Övrigt

De ersättningar som försvararen och den särskilda företrädaren begärt är skäliga. Med hänsyn till att Jonas Götesson döms endast delvis enligt åtalet bör kostnaden stanna på staten.

Med hänsyn till utgången i målet ska Jonas Götessons yrkande om ersättning för hans kostnader för vittnen avslås.

Det finns fängelse i straffskalan för den brottslighet som Jonas Götesson döms för. Han ska därför betala föreskriven avgift enligt lagen om brottsofferfond.

FALU TINGSRÄTT
Enhet 1
H 1:13

DOM
2022-07-13

Mål nr: B 1815-21

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga 4 (TR-01)

Överklagande (ställt till Svea hovrätt) senast den 3 augusti 2022.

På tingsrättens vägnar

Karin Hellmont

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19880523-7131	Datum för dom/beslut 2022-07-13
Efternamn Götesson	Förnamn Per JONAS

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2021-05-18	2021-11-22
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Kullen 4

Telefon

023-482 00

Öppettider

måndag - fredag

08:00-16:00

Postadress

Box 102

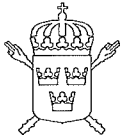
791 23 Falun

E-post

falu.tingsratt@dom.se

Webbplats

www.domstol.se/falu-tingsratt - för info om vår personuppgiftsbehandling

ÅKLAGARMYNDIGHETEN
Åklagarområde Väst-Bergslagen
Åklagarkammaren i Falun
Kammaråklagare Kristina Modig

Stämningsansökan

2022-03-02

Sida 1(6)
Handling 445
Ärende AM-74678-21
Handläggare 505A-14

Ange dessa uppgifter vid kontakt med myndigheten
FALU TINGSRÄTT

Falu tingsrätt
B 1815-21

Åklagarbundet

H 1:13
FALU TINGSRÄTT
H 1:13
INKOM: 2022-06-02
MÅLNR: B 1815-21
INKOM: 2022-03-02
MÅLNR: B 1815-21
AKTBIL: 445
AKTBIL: 69

Stämningsansökan

Tilltalade

Per Jonas Götesson (19880523-7131)

Företräds av advokat Axel Östberg.

- Anhållen i frånvaro 2021-05-18, Gripen 2021-05-18, Häktad 2021-05-21,
Frigiven 2021-11-22.

Ansvarsyrkanden m.m.

1 GROV MISSHANDEL

5000-K566756-21

Jonas Götesson har vid upprepade tillfällen mellan den 15 januari 2021 och den 12 maj 2021 i bostaden vid Snöån Finnbacken, Smedjebackens kommun vridit om sonen Noah Centerlund-Götessons ben/fötter så att barnet orsakats smärta och benfrakturer.

Jonas Götesson har haft garantställning med skyldighet att skydda sonen Noah Centerlund-Götesson och ha omsorg om honom. Jonas Götesson har under ovan angiven tid därtill underlåtit att kontakta sjukvården i anslutning till att barnet skadats och har underlåtit att lämna väsentlig information om det till den andra vårdnadshavaren, andra personer och till sjukvårdspersonal. Underlåtenheten från Jonas Götessons sida har medfört smärta och lidande för barnet.

Brotten är grova då gärningarna begåtts mot ett litet skyddslöst barn som stått i beroendeställning till den misstänkte, då den misstänktes handlande präglats av hänsynslöshet och då barnet tillfogats allvarliga skador och lidande.

Brotten har varit ägnade att påverka tryggheten och tilliten hos barnet Noah Centerlund-Götesson i förhållandet till fadern Jonas Götesson.

Jonas Götesson begick gärningarna med uppsåt.

Lagrum: 3 kap 6 § 1 st brottsbalken och 29 kap 2 § 8 p brottsbalken

Målsägande

Noah Centerlund-Götesson

Oklart om anspråk finns

Företräds av advokat Alexander Berglund.

2 GROV MISSHANDEL

5000-K566756-21

Jonas Götesson har vridit om sonen Noah Centerlund-Götessons ben/fötter så att barnet orsakats smärta, svullnad, rörelseinskränkning och benfrakturer. Det hände någon gång mellan den 12 maj 2021 och den 13 maj 2021 i bostaden vid Snöån Finnbacken, Smedjebackens kommun.

Jonas Götesson har haft garantställning med skyldighet att skydda sonen Noah Centerlund-Götesson och ha omsorg om honom. Jonas Götesson har under ovan angiven tid därtill underlåtit att kontakta sjukvården i anslutning till att barnet skadats och har underlåtit att lämna väsentlig information om det till den andra vårdnadshavaren, till andra personer och till sjukvårdspersonal. Det har medfört smärta och lidande för barnet.

Brottet är grovt då gärningarna begåtts mot ett litet skyddslöst barn som stått i beroendeställning till den misstänkte och då barnet tillfogats allvarliga skador och lidande.

Brotten har varit ägnade att påverka tryggheten och tilliten hos barnet Noah Centerlund-Götesson i förhållandet till fadern Jonas Götesson.

Jonas Götesson begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 3 kap 6 § 1 st brottsbalken och 29 kap 2 § 8 p brottsbalken

Målsägande

Noah Centerlund-Götesson

Oklart om anspråk finns

Företräds av advokat Alexander Berglund.

H gärningen

Justerat av
åklagaren
vid huvudförhand-
ling

3 VÅLLANDE TILL KROPPSSKADA

5000-K566756-21

Jonas Götesson har vid flera tillfällen under brottsperioden 15 januari fram till och med den 13 maj 2021 i bostaden vid Snöån, Finnbacken i Smedjebackens kommun hårdhänt masserat/tryckt barnet Noah Centerlund-Götessons ben och fötter upp mot barnets huvud. Gärningarna har bidragit till skelettskadornas uppkomst på barnet. Skadorna är inte att anse som ringa.

~~Det hände mellan den 15 januari 2021 och den 13 maj 2021 i bostaden vid Snöån Finnbacken, Smedjebackens kommun.~~

Jonas Götesson begick gärningen av oaktsamhet.

Lagrum: 3 kap 8 § 1 st brottsbalken

Målsägande

Noah Centerlund-Götesson

Oklart om anspråk finns

Företräds av advokat Alexander Berglund.

HI v

Justerad av åklagaren
vid huvudförhandling.

4 Muntlig bevisning

1. Förhör med den tilltalade **Jonas Götesson**.

Presentationsform: Uppspelning av 8 videoförhör inför utredande myndighet:

- Förhör från den 19 maj 2021. Förhöret är 28 minuter långt.
- Förhör från den 21 maj 2021. Förhöret är 24 minuter långt.
- Förhör från den 27 maj 2021. Förhöret är 1 timme och 10 minuter långt.
- Rekonstruktionsförhör från den 10 juni 2021. Förhöret är i sin helhet 1 timme och 21 minuter långt. Enligt åklagaren bedömning är det tillräckligt att de för gärningsbeskrivningen relevanta momenten spelas upp varför uppspelningstiden för det förhöret torde uppgå till ca 30 minuter.
- Förhör från den 30 juni 2021. Förhöret är 20 minuter långt.
- Förhör från den 28 september 2021. Förhöret är 25 minuter långt.
- Rekonstruktionsförhör från den 6 oktober 2021. Förhöret är 48 minuter långt.
- Förhör från den 17 december 2021. Förhöret är 5 minuter långt.

Videoförhören åberopas då förhören hållits i närmare anslutning till att de åtalade gärningarna ägt rum, då den misstänkte även demonstrerar sitt handlande mot barnet under några av förhören samt då förhören även belyser hur den misstänkte ändrat uppgifter under utredningens gång.

Även tilläggförhör med Jonas Götesson vid huvudförhandlingen.
Beräknas ta ca 20 minuter.

2. Vittnesförhör med **Mathilda Centerlund**, närstående till misstänkt och målsäganden, om omständigheterna vid de tillfällen åtalet avser och hur målsäganden mått samt om den magmassage målsäganden fått, till styrkande av att målsäganden varit smärtpåverkad i tiden innan barnet lades in för vård samt till styrkande av åtalet i sin helhet.

Presentationsform: Förhör vid huvudförhandlingen. Förhöret beräknas ta ca 30 minuter.

3. Förhör med den sakkunnige (partssakkunnig) **Monika Horwath**, rättsläkare vid Rättsmedicinska avdelningen i Uppsala, till belysande av slutsatserna i det rättsmedicinska utlåtandet, till styrkande av att barnets skador kan ha uppkommit på det sätt som anges i gärningsbeskrivningarna.

Presentationsform: Förhör vid huvudförhandlingen. Förhöret kan ske via videolänk eller telefon. Förhöret beräknas ta ca 20 minuter.

4. Förhör med den sakkunnige **Stephanie Böhm**, läkare och specialist i ortopedi vid Karolinska universitetssjukhuset, till motbevisande av att skelettsjukdom skulle utgöra en alternativ förklaring till barnets skador.

Presentationens form: Förhör vid huvudförhandlingen. Förhöret kan ske på videolänk eller telefon. Förhöret beräknas ta ca 20 minuter.

5. Förhör med den sakkunnige (partssakkunnig) **Ulrika Voss**, barnradiolog vid Karolinska universitetssjukhuset, närmare om slutsatserna i hennes utlåtande över röntgenbilderna på målsäganden, till styrkande av att skadebilden är förenlig med att ha orsakats av misshandel.

Presentationens form: Förhör vid huvudförhandlingen. Förhöret kan ske på videolänk eller telefon. Förhöret beräknas ta ca 20 minuter.

5 Övrig bevisning

1. Tidslinjer (förundersökningsprotokoll s. 22 och tilläggsprotokoll daterat 2021-12-27 s. 80) till belysande av händelseutvecklingen under brottsperioden.
2. Platsundersökning med bilder och fotografier (förundersökningsprotokoll s. 44-66, 63-65, 69-71, 76-79 och s. 81-88) utvisande förhållandena i bostaden.
3. Rättsintyg med tidslinje samt kompletterande rättsintyg (förundersökningsprotokoll s. 119-159 och tilläggsprotokoll daterat 2022-02-01 s. 6-11) till styrkande av att målsägandens skador uppkommit genom att målsägandens ben vridits upprepade gånger samt att det är möjligt att massagen (åp 3) bidragit till skadornas uppkomst. Åberopas även till motbevisande av att sjukdom skulle utgöra en alternativ orsak till målsägandens skador.
4. Journalanteckningar (förundersökningsprotokoll s. 160-161 och s. 176-177) utvisande målsägandens besök vid Falu lasarett och målsägandens status då, till belysande av detta.
5. Utskrift av Jonas Götessons samtal till 1177 den 14 maj 2021 (förundersökningsprotokoll s. 356-357) till styrkande av att Jonas Götesson då inte lämnat några uppgifter om det vridvåld barnet ska ha utsatts för. Åberopas genom hänvisning.
6. Yttrande från Stephanie Böhm (tilläggsprotokoll daterat 2021-12-27 s. 17) till motbevisande av att skelettsjukdom skulle utgöra en alternativ förklaring till barnets skador.

7. Yttrande från radiolog Ulrika Voss (tilläggsprotokoll daterat 2021-12-27 s. 15) till styrkande av att målsägandens skadebild är förenlig med att ha orsakats av misshandel.
8. PM med mått och vikt på de dockor som använts vid rekonstruktionsförhören (tilläggsprotokoll daterat 2021-12-27 s. 8) till belysande av detta.
9. Informationsblad från BVC om spädbarnsmassage (tilläggsprotokoll daterat 2021-12-27 s. 419) till belysande av vilken information som getts till Jonas Götesson om detta.

Handläggning

Beräknad tidsåtgång för förhandlingen: 2 ½-3 dagar.

Beräknad tidsåtgång för förhör: 6½-7 timmar.

Sakframställningen beräknas ta ca 1 timme.

Falun tingsrätt

Falun den 25 maj 2022

FALU TINGSRÄTT
H 1:13
INKOM: 2022-05-27
MÅLNR: B 1815-21
AKTBIL: 131

ENSKILT ANSPRÅK**Ang. mål nr B 1815-21****Åklagarkammaren i Falun ./ Jonas Götesson**

I egenskap av särskild företrädare för Noah Centerlund-Götesson får jag härmed framställa följande enskilda anspråk.

Yrkande

Noah Centerlund-Götesson yrkar att tingsrätten förpliktar Jonas Götesson att till honom utge skadestånd med ett sammanlagt belopp om 115 000 kr jämte ränta enligt 4 och 6 §§ räntelagen från den 13 maj 2021 till dess full betalning sker. Av beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning och 15 000 kr ersättning för sveda och värk.

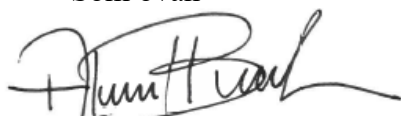
Grunder och omständigheter

Som grund för yrkandena åberopas att Jonas Götesson genom brott, i enlighet med åklagarens gärningsbeskrivning, allvarligt kränkt Noah Centerlund-Götessons personliga integritet samt orsakat honom fysiskt och psykiskt lidande.

Bevisning

Undertecknad åberopar samma bevisning som åklagaren till styrkande av skäligheten i framställt belopp.

Som ovan

Alexander Berglund

Advokatfirman Glimstedt Dalarna AB

Stadshusgränd 3
Box 1283, 791 12 FALUN
Tfn 023-481 00Eriksgatan 7 A
Box 163, 771 24 LUDVIKA
Tfn 0240-140 20

Org.nr 556636-1928

www.glimstedt.se

Falu tingsrätt

FALU TINGSRÄTT
H 1:13INKOM: 2022-04-01
MÅLNR: B 1815-21
AKTBIL: 77

Falun den 1 april 2022

Ang. B 1815-21; Åklagarkammaren i Falun ./ Jonas Götesson

I egenskap av offentlig försvarare för Jonas Götesson framställer jag följande

YTTRANDE

Åklagaren har i sin ansökan om stämning, tr:s ab 69, åberopat uppspelning av åtta inspelningar med Jonas Götesson från förundersökningen. Inspelningarna har skett i samband med förhör. Grunden för åberopandet synes vara den nya bestämmelsen i 35 kap 15 § RB som trädde i kraft 1 januari 2022.

Syftet med bestämmelsen i 35 kap 15 § är att säkra bevisning. I vilken mån en tilltalads egna berättelse kan utgöra självständig bevisning torde vara uppe för debatt. Men det är inte vad som är tvistefrågan i detta fall. Utan huruvida det enligt 35 kap 15 § RB är lämpligt att tillåta bevisningen. Det är den som åberopar förhören som har bevisbördan för att det är lämpligt, se prop. 2020/21:209 s. 43.

Det är domstolen som avgör om det är lämpligt, se prop. 2020/21:209 s. 41 "Dessutom skulle en ordning som möjliggör för parterna att i större utsträckning åberopa berättelser i tidiga förhör som bevis även fortsättningsvis förutsätta att domstolarna avgör frågan om beviset får läggas fram i den form som parterna åberopar." Rätten ska göra sin lämplighetsprövning utifrån vad parterna anfört i frågan men ska inte i förväg ta del av berättelsen, se prop. 2020/21:209 s. 64. Med andra ord bör nog rätten inhämta parternas inställning i frågan innan lämplighetsprövningen sker.

Syftet med de nya bestämmelserna framgår vidare av prop. 2020/21:209 s. 40: "På samma sätt som när det gäller möjligheterna att ta upp bevis i domstol före huvudförhandling anser regeringen, i likhet med utredningen och en majoritet av remissinstan-

serna, att det skulle medföra flera fördelar för straffprocessen om det var möjligt att i större utsträckning dra nytta av de tekniska möjligheter som numera finns att med ljud och bild dokumentera exempelvis ett polisförhör som hålls i nära anslutning till brottet. Vid denna tidpunkt är minnesbilderna fortfarande klara och mindre påverkade av t.ex. vad som sagts och skrivits i media. En möjlighet att i flera fall än i dag kunna åberopa sådana tidiga förhørsutsagor som bevis i en rättegång har betydelse för att effektivisera brottsbekämpandet och skulle även begränsa behovet av att höra målsägande och vittnen på nytt i domstol. Särskilt i stora brottmål med omfattande förundersökningar skulle detta minska de påfrestningar som en lång väntan på rättegång kan innebära och även minska incitamenten att försöka påverka målsägande och vittnen att ta tillbaka eller ändra sina uppgifter.” Bestämmelsen tar i huvudsak sikte på utsagor som lämnats av vittnen och målsägande. Bestämmelsen är dock tillämplig även på en misstänks utsaga.

Samtliga inspelningar är från tiden innan lagstiftningen trädde i kraft. Jonas Götesson har därför inte haft vetskap huruvida dessa inspelningar slutligt skulle komma att användas som bevisning. Han visste helt enkelt inte när målet skulle vara slutfört. Det var ingalunda klart att detta mål skulle sättas ut till huvudförhandling först efter att den nya lagstiftningen hade trätt i kraft. Förhören är inspelade med mobiltelefon.

Två av inspelningarna har genomförts medan Jonas Götesson var i ett dåligt psykiskt tillstånd, dels ett förhör inför att han skickades till Sätters sjukhus, dels ett förhör ett medan han var på Sätters sjukhus. Frågorna som har ställts har varit ledande och i vissa fall har den som ställt frågor bytt samtalsämne när Jonas Götesson försökt lämna uppgifter till sin fördel.

Åklagaren har också i sin bevisuppgift angett att förhören åberopas för att Jonas Götesson ”demonstrerar sitt handlande”. Av 35 kap 15 § RB framgår emellertid att det som avses med bestämmelsen är att en berättelse som lämnats vid ett förhör får åberopas. Eventuella gester eller liknande torde alltjämt behöva åberopas genom syn, jfr också NJA 2010 s 671, referentens tillägg om i vilken mån icke-verbala faktorer ska tillmätas betydelse vid en utsagoanalys.

I förarbetena anförs vidare följande om lämpligheten. ”Rätten måste också beakta betydelsen av en sammanhållen rättegång med möjlighet att överblicka bevisningen i ett sammanhang. Om en part exempelvis vill åberopa berättelser från ett stort antal polisförhör med samma person och med samma bevisstema kan det innebära sådana negativa konsekvenser för möjligheten att genomföra en koncentrerad rättegång att det inte är lämpligt att tillåta berättelsen i denna form.” se prop. 2020/21:209 s. 43. Att som åklagaren gjort, åberopa samtliga förhör från förundersökningen, är alltså enligt förarbetena inte lämpligt. Vidare bör anmärkas att det skulle ta mer än en halv dag att spela upp det som åklagaren önskar ska spelas upp. Det finns inget som hindrar att åklagaren åberopar endast de delar som anses vara relevanta, se prop. 2020/21:209 s. 47.

Vidare framgår senare i förarbetena följande; "Om personen vars berättelse åberopas som bevis även är tänkt att kallas till förhör vid huvudförhandlingen bör rätten göra en bedömning av om det är lämpligt att den ljud- och bildupptagna berättelsen parallellt tillåts som bevis." se prop. 2020/21:209 s. 64.

Jonas Götesson ska höras under förhandlingen. Huvudsaken av det som ska spelas upp är sådant som Jonas Götesson kommer att berätta om. Åklagaren har möjlighet att på sedvanligt vis i den mån Jonas Götessons berättelse avviker från vad han uppgett under förundersökningen åberopa vad han där anfört och be honom kommentera. Ett sådant åberopande kan ske via uppspelning av delar av förhöret. Att åberopa samtliga förhör innebär att förhandlingen får fokus på fel frågor. Åklagaren ska styrka åtalet. Det görs inte genom att visa att den tilltalade inte är trovärdig.

Då det inte är lämpligt att spela upp alla förhör ska uppspelningarna inte tillåtas.

YRKANDE

Jonas Götesson yrkar att tingsrätten bedömer att det inte är lämpligt med uppspelning av samtliga ljud- och bildfiler från förundersökningen.

Jonas Götesson åberopar därefter följande

BEVISUPPGIFT

Jonas Götesson åberopas syn på en video från Youtube. I videon framgår hur en pojke faller från sin pappas axlar. När pojken faller fångar pappan pojken i foten på ett sätt som illustrera hur Jonas Götesson fångade upp sin son när han föll. Videon åberopas för att illustrera hur olyckan gick till. Videon kommer tas med av undertecknad till huvudförhandlingen på USB-sticka. (ca 10 s).

Jonas Götesson åberopar rekonstruktionsförhöret från den 10 juni 2021. Förhöret bör spelas upp i sin helhet då det framgår tydligt hur Jonas Götesson har beskrivit de olika situationerna och vilka frågor som utredande myndigheter ansett av vikt att utreda och vilka frågor som utredande myndighet anser irrelevanta, till vederläggande av åtalet. (1 t 21 min).

Jonas Götesson åberopar förhör med sig själv, att höras om hur förhören gått till, hans tillstånd under häktetiden, varför han sagt som han gjort samt sin relation till sin son, till vederläggande av åtalet.

Jonas Götesson åberopar därefter vittnesförhör med Matilda Centerlund, att höras om hur det gemensamma barnet mått under tiden för åtalet dvs 15 januari – 12 maj, hur mycket och ofta Jonas Götesson varit med barnet , i vilken mån Jonas Götesson varit

ensam med barnet och hur barnet varit efter Jonas Götesson varit ensam med barnet, till vederläggande av åtalet. (ca 30 min)

Jonas Götesson åberopar förhör med BVC-sjuksköterskan Anna-Karin Rytther, att höras om sina kontroller av barnet, till vederläggande av åtalet. (ca 15 min)

Jonas Götesson åberopar förhör med sin mamma, Pia, att höras om sina kontakter med familjen, till vederläggande av åtalet. (ca 30 min)

Jonas Götesson åberopar förhör med Lize Sjöström, vän till familjen som varit på besök hos dem många gånger under den aktuella åtalstiden, att höras om sin kännedom om familjen och hur Jonas Götessons relation till sin son sett ut, till vederläggande av åtalet. (ca 20 min)

Jonas Götesson åberopar förhör med Sofia Fahgén, familjebehandlare Smedjebackens kommun, att höras om sina kontakter med Jonas Götesson i tiden efter häktningen, om hur Jonas Götessons anknytning till barnet varit och hur deras relation sett t, till vederläggande av åtalet. (ca 15 min)

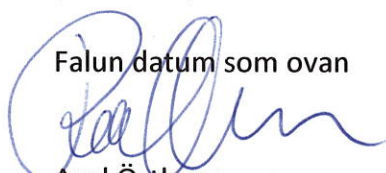
Jonas Götesson åberopar förhör med Eva Gustafsson, familjebehandlare Smedjebackens kommun, att höras om sina kontakter med Jonas Götesson i tiden efter häktningen, om hur Jonas Götessons anknytning till barnet varit och hur deras relation sett t, till vederläggande av åtalet. (ca 15 min)

Jonas Götesson åberopar förhör med Annika Lorentz, utredningsledare som gjort utredningen från socialtjänsten som lett till att det inte finns något behov av insats, att höras om sina slutsatser och Jonas Götessons relation till sin son, till vederläggande av åtalet. (ca 20 min)

Jonas Götesson åberopar förhör med Magdalena Wiman, Matildas mamma, Noahs mormor, att höras om sina iakttagelser av Jonas Götesson och hans son under tiden för åtalet samt i tiden efter häktestiden, till vederläggande av åtalet. (ca 30 min).

Jonas Götesson åberopar förhör med Staffan Åberg, sambo till Jonas Götessons syster, att höras om hur barnet brukade försöka kasta sig ur hans famn, till styrkande av att händelseförloppet gått till på så sätt som Jonas Götesson beskrivit olyckshändelserna. (ca 15 min)

Falun datum som ovan

Axel Östberg

BILAGA BEVISUPPGIFT

Adressuppgifter till vittnen:

Adressuppgifter till Jonas Götesson och Matilda Centerlund finns sedan tidigare i förundersökningen.

BVC-sjuksköterskan Anna-Karin Rytther, c/o Vårdcentralen Engelbrekt, Engelbrektsgatan 20 i Ludvika, hörd under förundersökningen

Lize Sjöström, Vindelgatan 17B, 771 33 Ludvika, hörd under förundersökningen

Magdalena Wiman, Röbacksvägen 59, 771 60 Ludvika, hörd under förundersökningen

Sofia Faghén och Eva Gustavsson, familjebehandlare Smedjebackens kommun, Smedjebackens kommun, 777 81 Smedjebacken, ej hörd under förundersökningen

Annika Lorenz, socialsekreterare Smedjebackens kommun, 777 81 Smedjebacken, ej hörd under förundersökningen

Staffan Åberg, Markurellgatan 26, 422 52 Hisings Backa (Göteborg), ej hörd under förundersökningen, bör höras via videolänk Göteborgs tingsrätt

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.